Z Warszawy R. 1792
Dnia 1. Grudnia.

N^{RO} 92.

KORRESPONDENT—WARSZAWSKI

DONOSZĄCY WIADOMOŚCI KRAIOWE Y ZAGRANICZNE

W Sobotę o godzinie 10. zrana.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Warszawy dnia 1. Grudnia. Assessorya Koronna pod Prezydencyą JW. *Małachowskiego* Kanclerza W. Koronnego rozpoczęła dnia 29. sądzić sprawy regestru *Magdeburskiego*.

Dnia 29. Listopada była publikacya w Regimencie Gwardyi Pieszey Koronney Rozrządzenia Nayiaśnieyszey Generalności, przez ordynans zwierzchney władzy woyskowey wskazany, podług którego wszyscy Sztabs, i Ober-Officerowie, do Regimentu Pieszego 15go oddzieleni, teraz na dawne mieyca swe powrócili; uczyniwszy podział kompanii, podług Etatu 1790. roku. Officierom zaś zbywaiącym nad ten Etat i Unter-Officierom, tudzież chorym odebrał Kommendant Regimentu Gwardyi Koron: rozkaz, aby żołd był płacony.

Wyszło tu obwieszczenie od Juryzdykcyi Marszałkowskiey Kor: w następuiącey treści: Iż gdy z powodu kupna i przedaży koni, bydła, fantow, i wszelkiego rodzaiu rzeczy częstokroć między żołnierzami woyska Rossyiskiego rożne effekta przedaiącemi i miezskańcami kraiowemi wynikaią zakłócenia, zaczym dla spokoyności pod bokiem J. K. Mci ugruntowania z władzy urzędu Marszałkowskiego przykazuię.

1mo. Aby nikt żadney rzeczy od żołnierzy woyska Rossyiskiego kupować nieważył się, pòki nie będzie miał przedaiący na piśmie zaświadczenia, że ta rzecz iego iest własna i do przedania pozwolona.

2do. To zaświadczenie wydawać będzie JP. *Czarnecki* Kapitan tym celem od naywyższey kommendy Rossyiskiey wyznaczony.

3tio. Każdy o niezawodności tego zaświadczenia chcąc się zapewnić, powinien udać się do Sędziego, lub Pisarza Juryzdykcyi Marszałkowskiey, a to dla przyznania rzetelności takowego zaświadczenia.

4to. Ktoryby żołnierz Rossyiski rzecz iaką zbywał bez takowego zaświadczenia, powinien być fant zatrzymany, i do Juryzdykcyi Marszałkowskiey odniesiony.

5to. Nabywaiący rzecz iaką, powinien zaraz od żołnierza odebrać zaświadczenie, inaczey kupuiący nie tylko rzecz nabytą utraci, ale też osobney karze o nabywaiących rzeczy podeyrzane, podług praw, podlegać będzie.

6to. Ktorzyby przedaiący okazywali zaświadczenie, tych aby nikt napastować ani fantow odbierać nie ważył się pod surowemi karami zakazuie się. Dan w Warszawie dnia 30. Października 1792. R.

MICHAŁ WANDALIN MNISZECH (L. S.)
MARSZAŁEK W. KOR.

Uniwersał nakazuiący bonifikacyą Podatkow po dniu 3. Maja Roku 1791. nałożonych.

KOMMISSYA RZECZYPOSPOLITEY SKARBU KORONNEGO.

Wszem w obec, i każdemu komu o tym wiedzieć należy, wiadomo czyni: Iż Nayiaś: Konfederacya Generalna, poleciwszy Kommissyi swey wybieranie Podatkow do skarbu Rzpltey w tey wielości, iakie przed dniem 3. Maja R. 1791. opłacanemi były, narzucone po dniu tymże przez bywszy Seym Warszawski, uciążliwe na Obywatelow, pod pozorem obrony Rzepltey Podatki, zniosła, a wybrane w tym gatunku po dniu 3. Maja 1791. podatki, iako to: Pobór, nadpłacone kwarty z Królewszczyzn, powrócić napowrót obywatelom, czyli w następnych podatkach potrącić, przez decyzyą swoią na dniu 20. Września, w Brześciu uchwaloną rozkazała. Zaczym Kommissya przywodząc do exekucyi takową decyzyą Nayiaś: Konfederacyi Gener: wolnych O. N. JOO. JWW. WW. i UUr. wszelkich Dóbr Królewskich, Duchownych i Ziemskich Possessorów, oraz Magistraty Miast, i Kahały Żydowskie obwieszcza, iż ustanowione po dniu 3. Maja 1791. podatki, iako to: z Królewszczyzn, od Dożywotników kwarta iedna półroczna, od Expektatywy maiących, podobnież iedna kwarta półroczna, od Emfiteutow półkwarty półroczney, w Racie Marcowey 1792. do skarbu Koronnego wniesione, tudzież podatek pod tytułem: = Pobór Generalny = to iest ofiary 10go, 20go i 30go grosza, Podymne roczne, od Obywatelow ofiary 10go grosza nie płacących, Podymne roczne z Miast wolnych Rzepltey, Podatek z Miasta Warszawy na mieysce Podymnego ustanowiony, oraz Pogłówne Żydowskie całoroczne, pomimo ordynaryinych podatków w Racie Czerwcowey tego-roczney, na Pobor opłacane, każdy z powyższych gatunków Pobór, dwóma Ratami, to iest: Pobór ofiary 10go, 20go i 30go grosza, w ratach Styczniowey i Czerwcowey roku następuiącego 1793. a Pobór Podymnego cało-rocznego od Obywatelow ofiary 10go grosza niepłacących, z Miast wolnych Rzepltey i Miasta Warszawy, Pobór Pogłownego Żydowskiego cało-rocznego, tudzież nadpłacone w racie Marcowey R. 1792. iako wyżey, przez Dożywotników i Expektantów, kwarta iedna pół-roczna, a od Emfiteutow z Prawa 1775. Roku, pół kwarty połroczney, w ratach Marcowey i Wrześniowey 1793. Roku,

w każdey racie przez połowę, w mieyscach Exakcyi, za okazaniem Kwitów, z opłaconych powyższych narzuconych Podatków, nastąpionych: powróconemi, czyli w należytość podatkow, od Possessorow przychodzących, potrąconemi zostaną; dla czego zaleca Kommissya UUr. Exaktorom podatków, ażeby ciż przy odbieraniu podatkow publicznych, kwity z Poboru i kwart z Krolewszczyzn powrócić powyższym nakazem oznaczonych, w ratach pomienionych, to iest: kwity z poboru ofiary 10go, 20go, i 30go grosza, w połowie, w racie następuiącey Styczniowey, a w drugiey połowie, w racie Czerwcoway, 1793. z należytości podatku ofiary 10go, 20go i 30go grosza, w tychże ratach, od Obywatelów przychodzącey. Kwity zaś z poboru Podymnego od Obywatelow 10go grosza nie płacących, z poboru Podymnego, Miast wolnych, i Miasta Warszawy, i z poboru Pogłownego Żydowskiego, złożyć miane, w podatkach Podymnego i Pogłównego Żydowskiego, nadpłacone oraz w racie Marcowey 1792. R. z Królewszczyzn kwarty, to iest: przez Dożywotników i Expektantow kwartę iednę półroczną, a przez Emfiteutów półkwarty półroczne, w połowie w racie Marcowey; a w drugiey połowie w racie Septembrowey 1793. w należytości tychże podatkow potrącili, czyli *pro persoluto* przyięli.

Przy potrąceniu pierwszey połowy poboru i kwart powyżey wyrażonych, wielość potrąconey summy, czyli *pro persoluto* przyiętey, UUr: Exaktorowie na złożonych kwitach zapiszą, i podpisem ręki swey zaświadczą, a dopiero potrącaiąc drugą połowę, kwity poborowe do rąk swoich, a na kwitach kwarcianych wielość potrąconey drugiey połowy (gdy takowe kwity kwarciane raty Marcowey 1792. iako na całkowity podatek wydane, przy possessorach zostać powinny) zapisawszy, Rewersa od Dożywotników, Expektantów, i Emfiteutow podpisać miane, na potrąconą onymże należytość odbiorą, i takowe rewersa, oraz kwity poborowe do rąk UUr: Superintendentow, dla przesłania ich do Kommissyi, oddadzą, a nadto Regestra porządne potrąconych w każdey racie pomienionych podatkow, oddzielnie każdego podatku spisać, i te do kalkulacyi, po każdey racie, UUr, Superintendentom złożyć pewinni.

Ze zaś podług opisu uniwersału Kommissyi Skarb: O. N. dnia 6. Czerwca 1792. o poborze wydanego, pobory powyższe za kwitami ręcznemi Exaktarow były wybieranemi, a takowe kwity gdyby w czasie oznaczonym złożone nie były, Skarb Koronny rachunku istotnego z exaktorami nie mógłby ukończyć; z tego powodu przestrzegaiąc całości skarbu Rzepltey, iak nayuroczyściey Kommissya ostrzega, iż gdyby kto w czasie oznaczonym po bonifikacyą potrącić nakazanych podatkow, nie przyszedł, i kwitow kwarcianych raty Marcowey, tudzież poborowych raty Czerwcowey 1792. nie okazał, takowe kwity po upłynionym pierwszey i drugiey raty czasie, przyięte potym nie będą, i że do bonifikacyi takowych skarb Rzpltey należeć nie będzie, Kommissya deklaruie; iednakże ieżeliby kto dla iakich przyczyn, dla potrącenia połowy iedney, kwitow przy pierwszey racie nie złożywszy, po potrącenie całkowite w drugiey racie do exaktora przyszedł, takowe kwity w drugiey d. potrącenia wyznaczoney racie przyiętemi, bądź potrąconemi być powinny.

Gdy oraz znayduią się, Miasta i Kahały żydowskie, które z przyczyny pogorzeli podług prawa od podatkow uwolnionemi zostały, i w następnych ratach podatku płacić nie będą; zaczym gdy takowe Miasta i kahały po potrąceniu przychodzić będą, aby ten gotowi-

zną za złożeniem kwitow ſposobem powyższym dwoma ratami był onymże powrócony, Kommissya UUr: Exaktorom zaleca.

Który to Uniwersał, aby niezawodney każdego doszedł wiadomości, tenże do akt publicznych sposobem Oblaty podać, po miaſtach i parafiach publikować, UUr: Superintendentom nakazuie, a kancellaryi swoiey, do Gazet tenże Uniwersał podać zaleca, obowiązuie oraz Prześ: Konfederacye Województw, Ziem, i Powiatow, aby dla wiadomości każdego Obywatela, ninieyszy Uniwersał, w obrębie swey Juryzdykcyi do wiadomości podali. — Dan w Warszawie na ſessyi Kommissyi dnia 23. Mieſiąca Liſtopada, R. P. 1792.

Roch z Głogowy Kossowski (L. S.)
Podſkarbi W. Kor:

Dwie Noty od Deputacyi Kwaterniczey Warszawſkiey, do Prześ: Konfeder: Warszawſkiey podane, z Protokułu Xiąg teyże Deputacyi wyięte tu kładniemy.

Działo ſię na Ratuszu Miaſta Warszawy dnia 7. Miesiąca Liſtopada Roku 1792.

Deputacya Kwaternicza Starey i Nowey Warszawy pod prezydencyą JW. Piotra Sulińſkiego Konſyliarza i Delegowanego Konfederacyi Ziemi Warszawſkiey. Odbieraiąc codziennie ſłównie i przez memoryały ſkargi Obywateli miaſta Warszawy, szczegulniey na dniu dziſieyszym uwiadomiona kilkakrotnie; i przez memoryał ręką kilkudzieſiąt Osob podpisany, przekonana; że żołnierze Woyſka Rossyiſkiego w mieście tym dyzlokowani, do zbytku uciążliwości tymże obywatelom zrządzaią, i nad opis Uniwersału Prześ: Konfederacyi Ziemi Warszawſkiey poſtępuią, iedzenia, doſtarczania mięsa, pościeli, pieniędzy, po tychże wymagać przedſięwzięli, obywateli bić, z łożek ztrącać, z domow wypędzać, kaliczyć i inne morderſtwa działać, nie wzdrygaią ſię; ma honor uwiadomić Prześwietną Konfederacyą Ziemi Warszawſkiey, aby w takowym względzie do kogo wypada, interessowanie swoie uczyniła, i podobnym bezprawiom i gwałtom zapobiegła. Przyczym łącząc zażalenia Obywateli, ſpodziewa ſię, że przyczyny takowych sprawiedliwą poſiądą uwagę i nie wątpliwą odbiorą odpowiedź.

Z protokułu czynności i Rezolucyi D. K. M. W. wydano.

J. Malczewski S. D. W.

Działo ſię na Ratuszu Miaſta Starey Warszawy dnia 28. Mca Liſtopada R. 1792.

W przytomności Szlachetnych, Andrzeia Rafałowicza, Ignacego Andrychowicza, Franciszka Xawerego Makarowicza Radcow; Franciszka Tykla, Kaspra Hurtycha, Franciszka Gautier Ławnikow Miaſtą Starey Warszawy.

Deputacya Kwaternicza Miaſta Warszawy, maiąc sobie na dniu dziſieyszym dwie noty, pierwszą od W. *Menehe* Maiora, drugą W. *von Piſtora* Generała, Kwater-Meyſtrow woyſka Rossyiſkiego względem doſtarczenia officyerom tegoż woyſka drzewa do opału piecow, kuchniow, i kominkow, podane, winną zoſtaie Prześwietną Konfederacyą Ziemi Warszawſkiey o ich żądaniach uwiadomić. A iako pomienione żądania ſą nową dla Deputacyi okolicznością, tak w tey mierze względney Konfederacyi Prześwietney oczekuie Decyzyi. Łącząc przy tym Noty *in suo originali*, ma nadzieie, że i na pierwszą przez ſiebie ſtosownie do czynionych przez toż woyſko Obywatelom miaſta Warszawy po kwaterach exorbitancyi, oddaną notę, razem poweźmie odpowiedź.

Zgodno z Protokułem.

Andrzey Rafałowicz
R. M. S. W. Prezyduiący.

Ignacy Malczewski
D. K. Sek:

ZAGRANICZNE.

Niemcy.

Z Ratyzbony d. 9. Liſtop: Między Dworami nowe iakieś układy. Xiążęta Niemieccy plan cały swych zamiarow zda ſię, iż odmieniaią. Generał *Hohenloe* iak nayśpieszniey do Wiednia pobiegł. Przytomny był na Radzie Stanu, gdzie ſię i sam Cesarz znaydował. Procz tego mało co tam zabawiwszy, niezwłòcznie do woyſka powrócił.

Twierdzą, że kogoś bardzo znacznego do Wiednia w kaydanach, z przyczyny docieczoney zdrady i z Dumourierem zmowy, pod mocną ſtrażą zaprowadzono.

Od Menu d. 13. Liſtopada. Xięgi dwie w Moguncyi zwracaią na ſiebie wielu ciekawość. Jedna czerwona, w którą ſię wpisuią obſtaiący za nową Konſtytucyą, nazwana ieſt *Kſięga Zywota*, i kolorami narodowemi ieſt ozdobiona. Druga czarna łańcuchem ieſt zawinięta. Ma napis: *Niewola*.

Klub w Moguncyi nowo utworzony za wdaniem ſię w to Generała *Cuſtinè*, dwie ſtarożytne pamiątki na publicznych ſtoiące Rynkach zburzył, i pogruchotane ułomki uprzątnął. Pierwsza nazwana Traktat mieyſki, (czyli *Burg fried*,) druga wielkie żelazo w formie kamienia łańcuchami ſkrępowane, które Adolf *de Naſſau* pod òw czas gdy Moguncyą przed 300. lat orężem zdobył, i obywatelow prywileie zabrał, przed tuteyszym Ratuszem poſtawić kazał. A gdy tłumy zgromadzonych Mogunczyków przypatrowały ſię tey haniebney pamiątce, wołał: *Pod òw czas wy przywileie swoie odzyszczecie, gdy promienie ſłoneczne ten kamień ztopią.*

Uprzątanie takowych monumentow, z wielką uroczyſtością, muzyką i śpiewaniem *ça ira* odprawiło ſię.

Z Berlina d. 17. Liſtopada. Sztafetą przyſłany ieſt ordynans dnia 13. tego mies: do Kommiſſyi Woyſkowey i do

Generała *Möllendorf*, aby prócz Regimentow iuż do marszu dawniey wyznaczonych, ieszcze nowe inne tak z Kawaleryi, iako i piechoty, ile możności iak nayrychley ku Renowi maszerowały.

Z Leodyum d. 15. Listop: Miasto i Fortecę *Charleroy* Francuzi wzięli, i ztamtąd o mil 8. do *Namur* wielkie pociągnęło woysko. Zapowiedziano aby się i ta Forteca poddała. O wzięciu ieszcze nie ma wiadomości, tylko, że Bruxella inż zdobyta, to pewna.

Z Brandeburskiego dnia 7. Listopada. Głoszą tu, że woysko Rossyiskie w Polszcze stoiące w Poznańskim, Kaliskim, i Gnieźnieńskim Woiewodztwach, ku Renowi marsz obróci, Regimenta zaś Pruskie następuiące, to iest: Piechota pod kommendą Klingstroma, która stała w Stargrad, a z pod kommendy Frankenberga, która w Frankfurcie nad Odrą, także Szweryna w Pruskiey Hollandyi, Amantrutza w Elblągu, tudzież Fizylierow Batalion Siebigrotha w Brombergu, Batalion Hinrycha w Gütstadzie, Batalion Polutza w Bonisławie, Bat: Ruchla w Toewemburgu, prócz tego kawalerya z pod kommen: Trencka w Schneidemuhl, a z pod kommendy Prihwitza w Freidebergu, i z pod komm: Berstela w Oleśnicy stoiące, do tychże Woiewództw w środ mieśiąca Grudnia wniść maią. (z Gazety Hamburskiey.)

Z Wiednia d. 3. Listopada. Rada woienna dnia 1. t: m. odprawiona. Wyszły zaraz rozkazy, aby 34. tysi: naylepszego woyska niezwłócznie marsz rozpoczęły. Złożone będzie to korpus z 22. Eskadronow kawaleryi i 20. batalionow infanteryi. Do tych z wielu miast Niemieckich zciągnionych woysk nawet część tuteyszego Garnizonu przyłącza się.

Piękny Regiment de Nassau w przyszłym tygodniu zabiera się do marszu, a gdy Państwa Niemieckiego całość wyciąga prędkiey pomocy, przeto listy oznaymuiące o tym do stanow, przez które ma to woysko przechodzić, wyprawiono. Generał *Colleredo* ma kommendę mieć naywyższą. Twierdzą, że wydane te rozkazy na fundamencie od Króla Pruskiego zapewnienia, iż prócz dopełnionych Regimentow przez Rekrutow, ieszcze ten Monarcha 20. tysięcy przeciwko Francyi ze Sląska i innych swoich prowincyi wyprawi.

Czekamy z niecierpliwością rezolucyi od N. Imperatorowey Rossyiskiey, która dała posiłki pieniężne na pierwszą kampanią, rozumiemy, że na drugą 18. tysi: doda ludzi. Ta wyprawa ma być od Generałow sprzymierzonych Państw ułożona, którą gdy Monarchowie w ligę wchodzący potwierdzą, dopiero wiadome iey będą czynności, lecz nie wprzód, póki skutki wykonane nie zostaną.

Te wszystkie przygotowania bardzo żwawą przyszłą kampanią rokuią. Mniema wielu, że ta nie przyidzie do skutku, ieśli iest prawdą, że Anglia żąda mieć chwałę ziednania trwały pokoy Europie cały, a to przez namowienie konwencyi Narodowey, aby przez umiarkowane środki skłoniła się do ugody. Znowu więc uadzieia błyska zakończenia woyny, i na dzień 20. t. m. twierdzą, że iuż będą wiadome niektóre obiaśnienia w tey mierze.

Z Trewiru d. 11. Listopada. Francuzi stoią przed *Merzig* w 15,000. ieśli tylko nie liczniey. Zda się, iż na tuteysze miasto zmierzaią. Generał *Hohenlohe* Pruskie korpus, który było wczoray ztąd wyszło nazad odwołał. Jest podobieństwo, że przyidzie wkrótce do wielkiey bitwy. Tym czasem przez różne oszańcowania nowe upatruią się sposoby, aby wygrana dobrze wypadła, woysko tu będące, na wszystkie przypadki zda się dziwnie bydź odważne i ostrożne.

FRANCYA.

Z Paryża d. 1. Listopada. Z fabryk Londyńskich nadesłania tu wkrótce zapisanych 80. tysięcy flint, czekamy. Te między 48. Sekcyi będą podzielone.

Nowy Klub Patryotyczny w Nicyi składa się z 15. tysięcy Patryotow.

Z Brest d. 27. Październ: Uroczystość w tym Porcie obchodzono zniesionego Królestwa. Całe Miasto licznym Obywatelow napełnione zbiorem z Ratusza do Portu szło w przytomności lądowych i morskich żołnierzy. Skoro zbliżyli się do stoiących w porcie okrętow, naywyższa władza morska ogłosiła odmianę w nazwiskach okrętow.

Okręt przedtym *Royal Louis*, nazwano *Rzeczpospolita*, zwany *Korona*, teraz *Brutus*, przedtym *Berło*, *Konwencya*, zwany *dway Bracia*, *Sprawiedliwy*, *Xiąże Burgundyi Lud*, zwany *Xże de Chartres*, *Laufer*, *Marszałek Castries*, nazwano *Korsarz*.

Na dany znak Maytkowie przybrani w girlandy dębowe i wstęgi trzech-kolorów, impetem wpadaią na baty, żywym wioseł ruchem szybuią do stoiących o podal okrętow, i niezwłocznie wycinaiąc znaki okrętow zniesione berło, korony, i inne wyrazy Anty-Republikańskie. Następuie wołanie: *Vivat Rzeczpospolita!* Z armat lądowych i na okrętach daią ognia. Wracaią się ze spie-

waniem patryotycznych textow na wielki rynek. Przy drzewie wolności zastanowieni, kładną na stos Monarchiczne z okrętow pozrywane znaki. Pierwsze osoby ten stos podpalaią. Następuie pieśni Marsylskiey śpiewanie, okrzyki, wiwaty.

Z Paryża d. 4. Listopada. Karol *Villette* Deputowany do Konwencyi Narodowey prezentował przed tuteyszą Municypalnością chłopca urodzonego w wigilią swego prawego małżeństwa z obywatelką *Vallicourt.* Dał imię temu synowi swemu *Voltaire Villette.*

Dochodzi wiadomość, iż nowe są rozruchy w *St Domingo* w Ameryce. Głoszą, iakoby murzyni złączeni z ludzmi zwanemi *Metis* wyrznęli Europeyczykow do iednego i Gubernator *Blanchelande* w niebeśpieczeństwie był życia.

Dnia 13. Listopada. Wielkie były w Zgromadzeniem Narod: hałasy na Generała *Custine* za to, iż ucilka Narod Niemiecki kontrybucyami, a tym samym wolność, którą chcemy tam wprowadzić, on nienawisną czyni.

Naywięcey Europy całey zastanawia uwagę . procefs Ludwika XVI. ktòry ma być wkrótce ogłoszony.

Jeden z Kommissarzow extra-ordynaryinych zawczora akta processu, a *Mailhé* w całey swey rozciągłości o tym przed Konwencyą Narodową rapport czytał. Kazano drukować i do wszystkich Departamentow rozesłać, a dalsze roztrząśnienie na dzień 12. odłożone.

Droaut członek Kommissyi beśpieczeństwa publicznego donosi, że wizytował więzienie *Temple.*

Niezbywa tam ni na żywności, ni na innych wygodach, tylko twierdzi, że prosiły osoby osadzone, aby bielizny więcey pozwolono, także o Doktora i Felczera.

Gdy Krola do *Temple* prowadzono, nie miał Monarcha i szeląga, dał mu w ten czas *Pethion* 2,000 liwrow za biletem. Rada Generalna te pieniądze wrócić kazała.

Wielu barzo chce do oskarżenia Krola, gdy procefs będzie formowany, przyłożyć się. Sławny *Linguet* z tych ieft liczby.

Zawsze tu w Paryżu burzy się niespokoyność. Jakiegoś fatalnego wystrzału lada dzień spodziewaią się niektòrzy.

Za weyściem naszych woysk do Niderlandu, cała prawie Flandrya i Brabancya została w poruszeniu. Mieyscami buntownicy na wsie napadać i miasta rabować zaczęli. — Antwerpia ieft w zamieszaniu wielkim iuż to przez dni kilka

DODATEK